

Polacy o wyborze sędziów do KRS

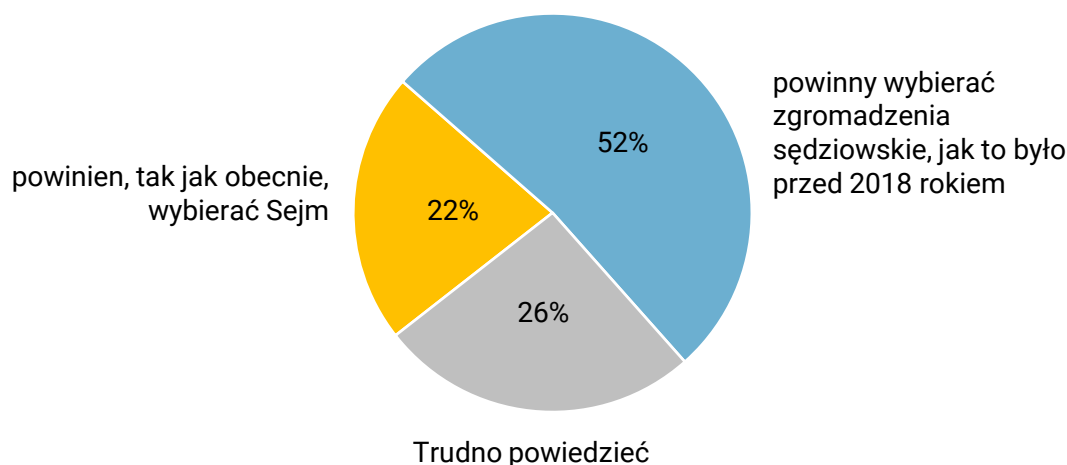
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Rząd chce przywrócić zgromadzeniom sędziowskim prawo wyboru sędziów do Krajowej Rady Sądownictwa. Procedowanie nowelizacji ustawy w Sejmie zostało jednak wstrzymane ze względu na kontrowersje dotyczące prawa kandydowania do odnowionej KRS sędziów powołanych przez obecnie działającą Radę. Na możliwość kandydowania do tego organu tzw. neosędziów zgodził się wcześniej Senat, rozwiązanie to jest też zgodne z oczekiwaniami prezydenta Andrzeja Dudy, który wielokrotnie podkreślał równy status wszystkich sędziów niezależnie od okresu ich powołania.

Zapisy wspomnianej ustawy o KRS wychodzą naprzeciw oczekiwaniom przeważającej części społeczeństwa. W ocenie społecznej¹ sędziowie do KRS powinni być wybierani przez zgromadzenia sędziowskie – tego zdania jest ponad połowa badanych (52%). Nieco więcej niż co piąty ankietowany (22%) uważa natomiast, że sędziów do KRS powinien wybierać Sejm.

CBOS

RYS. 1. Czy, Pana(i) zdaniem, sędziów do KRS (Krajowej Rady Sądownictwa):

Opinie na ten temat najbardziej różnicuje z jednej strony wykształcenie, z drugiej zaś orientacja polityczna i partyjna. O ile osoby z wykształceniem średnim i wyższym częściej niż przeciętnie uważają, że to sami sędziowie powinni decydować o obsadzie KRS (odpowiednio: 60% i 65%), o tyle ponad połowa osób najslabiej wykształconych (52%) nie ma w tej kwestii wyrobionej opinii. Biorąc pod uwagę orientację polityczną, widać, że za powrotem do obowiązujących wcześniej zasad opowiadają się w większości badani deklarujący lewicowe i centrowe poglądy polityczne (odpowiednio: 76% i 62%), podczas gdy identyfikujący się z prawicą są w tej kwestii mocno podzieleni

¹ Badanie „Aktualności” (4) zostało zrealizowane metodą wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo (CATI) w okresie od 20 do 23 maja 2024 roku na próbie dorosłych mieszkańców Polski (N=1000).

(37% z nich uważa, że wyboru sędziów powinien dokonywać Sejm, zaś 35% – że powinny robić to zgromadzenia sędziowskie). Opinie te znajdują odzwierciedlenie w deklaracjach elektoratów. Zwolennicy ugrupowań koalicji rządowej dość jednoznacznie optują za wyborem sędziów do KRS przez zgromadzenia sędziowskie, do tego rozwiązania przychylają się także potencjalni wyborcy Konfederacji. Wybór sędziów do KRS przez Sejm popiera natomiast przeważająca część sympatyków PiS.

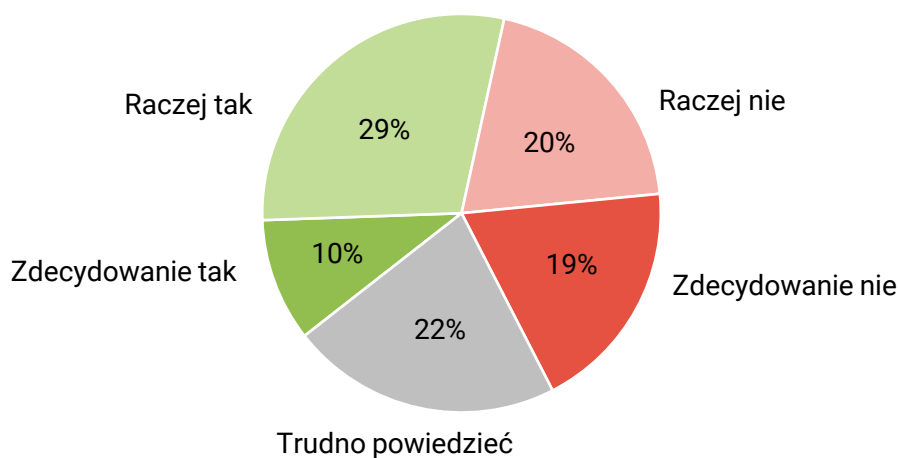
TABELA 1

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, sędziów do KRS (Krajowej Rady Sądownictwa):		
	powinien, tak jak obecnie, wybierać Sejm	powinny wybierać zgromadzenia sędziowskie, jak to było przed 2018 rokiem	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	47	29	24
Konfederacja Wolność i Niepodległość	33	46	21
Lewica	23	74	3
Trzecia Droga	17	55	28
Koalicja Obywatelska	4	82	14

Opinie badanych o tym, czy sędziowie powołani przez obecną Krajową Radę Sądownictwa powinni mieć możliwość kandydowania do odnowionej KRS, są podzielone: tyle samo osób opowiada się za tym rozwiązaniem co jest mu przeciwnych (po 39%). Warto zauważyć, że sprzeciw w tej kwestii jest wyrażany silniej niż poparcie (odpowiednio: 19% i 10% zdecydowanych opinii).

CBOS

RYS. 2. Czy, Pana(i) zdaniem, sędziowie powołani przez obecnie działającą Krajową Radę Sądownictwa powinni mieć prawo kandydowania do odnowionej KRS, czy też nie?

Poglądy na ten temat wiążą się przede wszystkim z zainteresowaniem polityką. Osoby uważniej śledzące wydarzenia na scenie politycznej nie tylko częściej mają określone zdanie w tej kwestii, ale także proporcjonalnie częściej niż mniej zainteresowani polityką przychylają się do opinii, że sędziowie powołani przez obecną KRS powinni mieć prawo kandydowania do tego organu.

TABELA 2

Zainteresowanie polityką	Czy, Pana(i) zdaniem, sędziowie powołani przez obecnie działającą Krajową Radę Sądownictwa powinni mieć prawo kandydowania do odnowionej KRS, czy też nie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Bardzo duże	49	42	9
Duże	46	37	17
Średnie	38	42	20
Niewielkie	35	30	36
Żadne	23	40	37

Aprobata prawa kandydowania do odnowionej Krajowej Rady Sądownictwa przez sędziów powołanych przez obecnie działającą KRS przeważa wśród zadeklarowanych wyborców wszystkich ugrupowań politycznych z wyjątkiem elektoratu Koalicji Obywatelskiej.

TABELA 3

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, sędziowie powołani przez obecnie działającą Krajową Radę Sądownictwa powinni mieć prawo kandydowania do odnowionej KRS, czy też nie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Trzecia Droga	51	35	14
Lewica	46	43	11
Prawo i Sprawiedliwość	42	34	25
Konfederacja Wolność i Niepodległość	41	39	21
Koalicja Obywatelska	40	50	10

TABELA 4

		Czy, Pana(i) zdaniem, sędziów do KRS (Krajowej Rady Sądownictwa):			Liczba osób
		powinien, tak jak obecnie, wybierać Sejm	powinny wybierać zgromadzenia sędziowskie, jak to było przed 2018 rokiem	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		22	52	26	998
Płeć	Mężczyźni	29	48	23	471
	Kobiety	16	56	29	528
Wiek	18–24 lata	25	43	32	94
	25–34	17	62	20	154
	35–44	17	64	19	194
	45–54	21	52	27	162
	55–64	30	43	27	153
	65 lat i więcej	23	45	32	241
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	49	26	410
	Miasto do 19 999	21	46	32	143
	20 000 – 99 999	20	54	26	194
	100 000 – 499 999	20	60	20	141
	500 000 i więcej mieszk.	18	60	23	110
Wykształcenie	Podstawowe	25	22	52	141
	Zasadnicze zawodowe	30	41	29	213
	Średnie	20	60	20	349
	Wyższe	17	65	18	296
Status społeczno-zawodowy	Pracownicy najemni i inni zatrudnieni	19	59	22	405
	Własna działalność gospodarcza	17	70	14	100
	Rolnicy	24	48	29	36
	Emeryci i renciści	27	44	29	324
	Uczniowie i studenci	24	56	19	52
	Bezrob. i nieprac. z innych powodów	20	26	54	75
Miesięczne dochody netto	Do 1999 zł	23	41	36	181
	Między 2000 a 2999 zł	31	46	23	148
	Między 3000 a 3999 zł	22	53	25	167
	Między 4000 a 4999 zł	20	56	23	109
	Między 5000 a 5999 zł	19	61	20	90
	Między 6000 a 6999 zł	25	45	30	60
	7000 zł i więcej	14	65	21	156
Zainteresowanie polityką	Bardzo duże	22	68	10	88
	Duże	21	66	13	232
	Średnie	23	50	27	476
	Niewielkie/żadne	19	35	45	202
Ocena własnych war. mater.	Złe	38	28	34	81
	Średnie	19	47	33	288
	Dobre	21	57	22	629
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	38	30	33	53
	Raz w tygodniu	29	46	26	251
	1–2 razy w miesiącu	22	46	31	148
	Kilka razy w roku	20	62	18	214
	W ogóle nie uczestniczy	15	58	27	316
Poglądy polityczne	Lewica	10	76	13	278
	Centrum	15	62	23	236
	Prawica	37	35	28	379
	Trudno powiedzieć	11	31	58	86